

ЗАГРОЗИ ТА РИЗИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

**Білий А. С. здобувач рівня вищої освіти другий (магістерський);
Антощенкова В. В. д.е.н., доц.**

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтовано основні види класифікацій ризиків та загроз підприємств. Вдосконалено види ризиків в бізнесі, що допоможе підвищити ефективність діяльності підприємств.

Постійна наявність ризику – типова риса бізнесу. Небезпеки у комерційній діяльності безпосередньо пов'язані з природою грошей, саме з їхньою властивістю безперервно змінюватися в ціні. Ці зміни можуть бути незначними в умовах сталої світової економіки, але останні роки характеризуються саме мінливістю та невизначеністю фінансового ринку, що відбивається і у підприємницькому середовищі. Будь-яке підприємство стикається з ризиками, і неправильне управління ними може призвести до катастрофічних наслідків [1, с.102]. Компанії опиняються у ситуації, коли важливо приділяти підвищену увагу аналізу зовнішніх та внутрішніх умов. Результати цього аналізу можуть бути корисними не тільки для збереження поточних операцій компанії, але і для виявлення нових перспектив та можливостей. В табл.1 подано види ризиків в бізнесі.

Таблиця 1. Види ризиків у бізнесі

Ризики	Характеристика	Приклади
Зовнішні	пов'язані з тими чинниками, на які підприємець неспроможна вплинути. Прогнозування цих ризиків пов'язане зі знаннями про очікувану динаміку ринку та курсів валют.	Валютні коливання; зміна відсоткових ставок; фінансові кризи.
Юридичні	Діяльність компанії має вестись відповідно до чинного законодавства.	Судові позови; вразливість до змін у законодавстві; невиконання податкових зобов'язань.
Операційні	стосуються непередбачених подій у внутрішніх процесах компанії. Причинами операційних ризиків найчастіше є технічні збої та людський фактор.	Виробництво бракованого товару або надання послуги низької якості; затримки у постачаннях, невиконання встановлених термінів роботи
Соціальні	пов'язані з недотриманням норм етики чи соціальної відповідальності.	Репутаційні ризики; ризик невдоволення зацікавлених осіб
Фінансові	ризики можуть вплинути на вартість активів, загальну фінансову стійкість компанії та її зобов'язання.	Ризик невчасних виплат за кредитами; ризик нестабільного доходу

Ризик у бізнесі – це можливість заподіяння збитків або виникнення перешкод на шляху до досягнення поставленої мети. До бізнес-ризиків відносяться всі негативні обставини у сфері фінансових операцій, виробництва

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 товарів та послуг, а також їх реалізації [2, с.80]. Причини виникнення ризиків можуть бути різні, враховуючи внутрішні та зовнішні чинники підприємства. Ведення бізнесу супроводжується безліччю чинників, які можуть принести як нові можливості так і потенційні загрози. Побачити перші та попередити останні допомагає розуміння про походження ризиків.

Бізнес завжди функціонує за умов мінливого ринку. Економічні коливання, політична нестабільність, природні катаклізми, зміни в законодавстві – це може несподівано впливати на діяльність підприємства, створювати невизначеність і потенційні загрози. До найбільш розповсюджених причин ризиків відносять технічні проблеми. Сучасні підприємства тісно пов'язані з технологіями, тому технічні проблеми можуть створити серйозні наслідки функціонування компанії [3, с. 70]. Кібератаки, збої у роботі інформаційних систем чи старіння технологій можуть суттєво вплинути на виробничі процеси та безпеку даних. Помилки у плануванні, а також недостатнє управління процесами є також ризиковим в діяльності будь-якого підприємства. Неправильне стратегічне планування та відсутність грамотного аналізу ризиків при розробці бізнес-планів можуть призвести до непередбачених труднощів. Неправильна оцінка ринкових умов та можливостей конкурентів часто призводить до проблем у реалізації складеного плану. Виробництво із слабким контролем внутрішніх процесів легше піддається впливу зовнішніх змін.

Швидко змінні уподобання та переваги споживачів також можуть стати джерелом ризиків для бізнесу. Несподіване падіння попиту певні товари чи послуги, раптове зростання популярності конкуруючих продуктів вимагають термінової переорієнтації стратегії компанії. Людський фактор залишається одним із найбільш непередбачуваних джерел ризиків. Помилки у прийнятті рішень та некомпетентність персоналу можуть призвести до серйозних наслідків для бізнесу. Щоб мінімізувати можливі для підприємництва загрози, необхідно приділяти увагу перерахованим аспектам.

Отже, ризик – невід'ємна складова сучасного бізнесу. Управління ризиками стає ключовим завданням для забезпечення фінансової стійкості. Правильна оцінка можливих загроз дозволяє компаніям адаптуватися до змін та забезпечувати стабільність за умов постійної невизначеності. Систематичне управління ризиками допомагає запобігти потенційним загрозам і формує міцний фундамент для сталого розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Onegina V., Kravchenko Yu., Antoshchenkova V. Improving the efficiency of quality management and safety of dairy production in Ukraine in the conditions of european integration Vectors of competitive development of socio-economic systems : monograph. Ed. by O. Mandych, T. Pokusa. Academy of Management and Administration in Opole, 2020. 100-105 <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/14752/1/21.pdf>
2. Антощенко В.В. Сучасна маркетингова політика розподілу продукції підприємства: актуальність та перспективи. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Харків:

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ». 2024 ХНТУСГ, 2017. Вип. 187. С.77-84.

- Roman Antoshchenkov, Anton Nikiforov, Ivan Galych, Victor Tolstolutskyi, Antoshchenkova, V., Sergey Diundik. Solution of the system of gas-dynamic equations for the processes of interaction of vibrators with the air / Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 2020, 27(104) 67-73 //DOI : 10.15587/1729-4061.2020.198501.

УДК 338.431.4

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ЕФЕКТИВНОЇ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В ДЕРЖАВНІЙ ПІДТРИМЦІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

**Васильєва О.В. здобувач рівня вищої освіти другий (магістерський);
Онегіна В.М. д.е.н., проф.**

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтованою роль та місце ефективної кредитної політики в державній підтримці сільського господарства. Охарактеризовані напрями та принципи державної підтримки сільського господарства.

Сільське господарство України є основною продовольчою галуззю економіки, стан якої залежить від обсягів коштів, вкладених у її розвиток. Вирішальну роль у фінансовому забезпеченні сільськогосподарського виробництва відіграють фінансово-кредитні ресурси та ефективна кредитна політика держави [1, с.154]. Частка сільського господарства у ВВП України в 2021 році була найвищою серед усіх секторів економіки і становила понад 10%. Саме на агропродовольчу продукцію припадає найбільша частка загального експорту України – близько 41% на рік, а 13 млн. сільських мешканців залежать безпосередньо від стану агросектору.

Принципами державної підтримки сільського господарства України є прозорість та публічність, прогнозованість та послідовність, справедливість та ефективність, цільове спрямування державної підтримки (табл.1).

Для полегшення доступу аграріїв та інших виробників до кредитів в умовах воєнного стану Урядом продовжено дію Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» [2]. Реалізація Програми здійснюється через уповноважені банки за участі Фонду розвитку підприємництва відповідно до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 р. № 28. За час дії воєнного стану в Україні у рамках програми «Доступні кредити 5-7-9%» укладено 42 847 кредитних договорів на загальну суму 170,5 млрд грн, яких 36,18 млрд грн – кредити для сільськогосподарських товаровиробників. Україна має розвинений продовольчий комплекс, який спроможний не лише повною мірою забезпечити населення країни харчовими продуктами, а й формувати активну позицію країни на міжнародних ринках низки ключових агропродовольчих товарів [3, с.202].